Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Dendron College, vmbob

Specifiek onderzoek

Datum vaststelling: 6 november 2018

Samenvatting

De inspectie heeft op 12 en 13 september 2018 op de afdeling vmbo basisberoepsgerichte leerweg (vmbo-b) van het Dendron College een specifiek onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van geconstateerde tekortkomingen in de afsluiting van de programma's van toetsing en afsluiting bij het VMBO Maastricht. Het onderzoek richtte zich op de toetsing en afsluiting, de kwaliteitszorg en borging en op een aantal andere belangrijke onderdelen van de onderwijskwaliteit.

We constateren bij de afdeling vmbo-b van het Dendron College het volgende:

De school biedt rijk onderwijs voor de leerlingen in alle afdelingen. Om dit te kunnen doen is er een nauwe samenwerking met de omgeving van de school. Met de bedrijvenvereniging is een afspraak om samen te werken zodat leerlingen, juist ook in de beroepsgerichte leerwegen, zo goed mogelijk voorbereid worden op vervolgopleidingen en het werkveld. Een sterk punt in het aanbod is dat leerlingen trots wordt bijgebracht voor hun werk. Een mooi voorbeeld hiervan is dat leerlingen van het profiel Bouw Wonen en Interieur (BWI) een boot bouwen en hier daadwerkelijk mee gaan varen als hij af is.

De ontwikkeling van leerlingen wordt goed gevolgd en de leerlingbegeleiding is van voldoende kwaliteit. Zowel de ondersteuningscoördinatoren als de leraren en leerlingbegeleiders streven ernaar om de leerlingondersteuning effectief in te richten. Het doel is de leerling zo goed mogelijk te leren om zonder extra begeleiding te functioneren. Dit streven wordt gehaald.

De manier waarop toetsing en afsluiting plaatsvindt is geëvalueerd door de school, voor de komst van de inspectie. De school heeft toen een paar tekortkomingen gezien en heeft deze voor het huidig schooljaar hersteld.

De kwaliteit van het onderwijs wordt op een goede manier bewaakt en zo nodig verbeterd. De onderwijsresultaten zijn al jaren goed en iedereen in de school is erop gericht goede resultaten te halen.

Bestuur: Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs
Bestuursnummer: 41391

School: Dendron College

Totaal aantal leerlingen: 2033, waarvan 92 in de bovenbouw van de basisberoepsgerichte leerweg

BRIN: 25GF|00

Rapportnummer: 297101

Deze worden systematisch geëvalueerd en doelgericht verbeterd waar nodig.

De school bereidt zich voor op de toekomst zodat ze onderwijs van hoge kwaliteit kan blijven bieden, ook wanneer het leerlingenaantal, en de bevolking in de regio, krimpt. Aandacht voor techniekonderwijs is daarbij belangrijk voor de school.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het specifiek onderzoek	5
2.	Hoofdconclusie en vervolg	7
3.	Resultaten specifiek onderzoek	8
4.	Reactie van het bestuur	13

1 . Opzet van het specifiek onderzoek

De inspectie heeft op de afdeling vmbo-basis van Dendron College op 12 en 13 september 2018 een specifiek onderzoek uitgevoerd. Dit is een onderzoek als bedoeld in artikel 15 van de Wet op het onderwijstoezicht (WOT). Dit onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van geconstateerde tekortkomingen in de afsluiting van de programma's van toetsing en afsluiting bij het VMBO Maastricht.

Over de waarde van het diploma mag geen twijfel bestaan. Een voorwaarde hiervoor is dat het management van de verschillende scholen alsook het bestuur garant staan voor de kwaliteit van de (school)examinering, de onderwijskwaliteit en de borging daarvan. Daarom hebben wij hiernaar bij een aantal scholen van de

Stichting LVO Maastricht, waaronder de afdeling vmbo-b van het

Dendron College, in dezelfde periode onderzoek gedaan. Deze onderzoeken hebben tevens als doel om informatie te verzamelen voor een onderzoek naar het bestuurlijk handelen.

In het specifieke onderzoek hebben de volgende onderzoeksvragen centraal gestaan:

- Is het onderwijs van voldoende kwaliteit?
- Verlopen de toetsing en afsluiting zorgvuldig?
- Is de kwaliteitszorg (waaronder de borging) op orde?

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan een aantal standaarden uit het Onderzoekskader 2017 voortgezet onderwijs (versie 1 juli 2018). Het betreft:

- Aanbod (OP1)
- Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)
- Onderwijstijd (OP5)
- Toetsing en Afsluiting (OP8),
- Veiligheid (SK1)
- Kwaliteitszorg (KA1),
- Kwaliteitscultuur (KA2)
- Verantwoording en Dialoog (KA3)

Tevens hebben wij onderzoek gedaan naar enkele overige wettelijke vereisten met betrekking tot de aanwezigheid van de schoolgids (art. 24a, WVO), de vrijwillige ouderbijdrage (art. 24a WVO), schoolkosten (art. 6e WVO) en de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (art. 3a, vijfde lid, WVO).

Onderzoeksactiviteiten
Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Dossieranalyse en documentanalyse op de locatie
- Inzage in het leerlingvolgsysteem
- Inzage in de cijferregistratie van de schoolexamens
- (Zelfevaluatie van) het PTA en de uitvoering van het PTA in de praktijk
- Gesprekken met:
  - De schoolleiding
  - Docenten
  - Ondersteuningscoördinatoren
  - Examensecretarissen
  - Leerlingen
  - Medezeggenschapsraad (ouders en personeel)
  - Een lid van de beroepscommissie voor afhandeling van klachten over schoolexamens en beoordeling.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 staan de hoofdconclusie en de afspraken over het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek naar de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de beleidsreactie van het bestuur opgenomen waarin staat beschreven op welke wijze het bestuur de bevindingen uit het onderzoek betrekt bij de verdere ontwikkeling van de school.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

G Goed
V Voldoende
O Onvoldoende
K Kan beter

Kwaliteitsgebieden:

Onderwijsproces
Schoolklimaat
Onderwijsresultaten
Kwaliteitszorg en ambitie

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de conclusie weer van het onderzoek bij de afdeling vmbo-basis van het Dendron College en beschrijven we het vervolg van het toezicht.

Hoofdconclusie
De centrale onderzoeksvragen luidden als volgt:

- Is het onderwijs van voldoende kwaliteit?
- Verlopen de toetsing en afsluiting zorgvuldig?
- Is de kwaliteitszorg (waaronder de borging) op orde?

Wij concluderen dat alle drie de vragen met ja beantwoord kunnen worden. In hoofdstuk drie lichten wij onze bevindingen toe. De school voldoet ook aan de overige onderzochte wettelijke vereisten.

Afspraken over vervolgtoezicht
We hebben geen tekortkomingen geconstateerd waarvoor vervolgtoezicht nodig is. De hieronder vermelde herstelopdracht, zoals gegeven tijdens het onderzoek in september 2018, is komen te vervallen per 1 oktober 2018, de ingangsdatum van het PTA 2018-2019.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
In de cijferregistratie van de school is in enkele gevallen een andere weging of een ander aantal toetsen genoteerd dan zoals vermeld in het tijdens het onderzoek geldende PTA 2017-2018.	De tekortkoming moet opgeheven worden. De aantallen toetsen en vermelde weging zoals opgeschreven in het PTA moeten conform dat PTA worden afgenomen en geregistreerd.	Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat de tekortkoming opgeheven is met ingang van het PTA 2018-2019. Wanneer dit PTA vastgesteld is komt de herstelopdracht te vervallen.

3 . Resultaten specifiek onderzoek

In dit hoofdstuk geven wij per standaard het inspectieoordeel gevolgd door een korte toelichting. Deze toelichting biedt aanknopingspunten voor verbetering.

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		●	
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding		●	
OP5 Onderwijstijd		●	
OP8 Toetsing en afsluiting		●	

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	

Kwaliteitszorg en ambitie	V		
	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

OP1 Aanbod

Het onderwijsaanbod beoordelen we als voldoende. De school biedt een rijk onderwijsaanbod waarbij nauw wordt samengewerkt met bedrijven, gemeentes en andere partners in de omgeving van de school. Met name techniekonderwijs is voor de school een belangrijk speerpunt, in alle afdelingen. In het vmbo vinden de leraren het ook belangrijk aan leerlingen trots op hun werk en vertrouwen in zich zelf aan te leren. Dit is bijvoorbeeld terug te zien in het feit dat leerlingen soms als klas bij een technisch vak een product maken dat aan een echte klant verkocht wordt.

Het aanbod bereidt leerlingen goed voor op de eindtermen en sluit dus aan bij het beoogde niveau.

Loopbaanoriëntatie en begeleiding wordt geboden in de mentorlessen, maar ook in de vaklessen en als onderdeel van excursies naar bedrijven.

Als leerlingen achterstanden hebben in een vak of in taal of rekenen, dan is er ruimte voor extra instructie tijdens steunlessen of vaklessen.

'Als we het doen, doen we het goed.'

Goede nieuwe leraren krijgen geen vast contract.

OP2 zicht op ontwikkeling en begeleiding
De manier waarop de ontwikkeling van leerlingen in beeld is en de manier waarop zij begeleid worden beoordelen we als voldoende. Afspraken over leerlingbegeleiding worden, zowel door de interne leerlingbegeleiders als door ambulant begeleiders, vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

De school verzamelt vanaf binnenkomst systematisch informatie over de kennis en vaardigheden van haar leerlingen en vergelijkt deze informatie met de verwachte ontwikkeling (art. 2 lid 2 WVO). Deze informatie en vergelijking maken het mogelijk om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen als individuele leerlingen. Een goed werkend instrument dat hierbij gebruikt wordt is de klassenscan. In de klasssenscan maakt de mentor een overzicht van aandachtspunten per leeerling voor alle docenten die de klas lesgeven.

De school analyseert eventuele leerachterstanden van leerlingen, bepaalt wat er moet gebeuren om deze te verhelpen en biedt daarmee de begeleiding die leerlingen nodig hebben om beter het onderwijsprogramma te doorlopen (art. 2 lid 2 WVO en art. 6c WVO). Een van de manieren waarop de school dit doet is door leerlingen de mogelijkheid te bieden op het 'persoonlijk leren plein' (PLP) te werken en daar begeleiding op afroep te krijgen.

Zowel de ondersteuningscoördinatoren als de leraren en leerlingbegeleiders zijn erop gericht om de leerlingondersteuning effectief in te richten. Het doel is de leerling zo goed mogelijk te leren zonder extra begeleiding te functioneren.

OP5 onderwijstijd
De standaard onderwijstijd beoordelen we als voldoende. De school realiseert de geplande onderwijstijd en voldoet aan de norm die de wet voorschrijft. Om lesuitval te voorkomen hebben alle docenten van de algemeen vormende vakken invaluren op hun rooster staan. Zo is er vrijwel altijd iemand beschikbaar om in te vallen voor een collega als dat nodig mocht zijn. Leerlingen laten wel weten deze invallessen minder leerzaam te vinden dan lessen gegeven door vakdocenten.

In de beroepsgerichte vakken vangen de docenten elkaars klas op als dat nodig is (soms nadat zij klaar zijn met hun eigen lessen) en hebben hierbij steun van de onderwijsassistenten die voor elk van de vakken beschikbaar zijn.

OP8 toetsing en afsluiting
We beoordelen de manier waarop toetsing en afsluiting plaatsvindt als voldoende. De uitvoering van de (examen)toetsing en afsluiting is nauwgezet geëvalueerd door de school, voor de komst van de inspectie. De school heeft toen enkele tekortkomingen vastgesteld en heeft deze voor het huidig schooljaar hersteld in het PTA en de cijferregistratie. Op het moment van het onderzoek constateerden wij deze tekortkoming ook en daarom maken we hierover een herstelafspraak met de school. Op het moment van definitief worden van dit inspectierapport zal aan de herstelopdracht voldaan zijn, omdat het reeds aangepaste PTA dan is vastgesteld door de MR.

Er is nu geen mogelijkheid meer voor docenten om een (extra) toets af te nemen die niet in het PTA is opgenomen. Het is niet meer mogelijk om meer cijfers te registreren dan het aantal toetsen dat in het PTA is opgenomen. Docenten laten weten dat zij soms een extra toets afnamen om maatwerk te kunnen leveren aan hun leerlingen.

Wij wijzen er op dat het passend is om maatwerk te leveren in de manier waarop toegewerkt wordt naar een (eind)toets (in het aanbod), maar niet in de toetsing zelf. Dat zou ongelijkheid voor leerlingen veroorzaken.

SK1 veiligheid
Het Dendron College zorgt in voldoende mate voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen. Dit blijkt onder andere uit de resultaten van de veiligheidsmonitor en uit gesprekken die wij voerden met leerlingen.

De school heeft een coördinator en aanspreekpunt voor het tegengaan van pesten (art 3b, lid 1c WVO). De leerlingen laten echter weten dat zij allereerst naar hun mentor, een docent of een leerlingbegeleider zouden gaan als hen iets dwars zit. Verder zijn er vertrouwensleerlingen beschikbaar om mee in gesprek te gaan.

De uitingen van de leerlingen en personeel zijn in lijn met de basiswaarden van de democratische (art. 17 WVO). Leerlingen zeggen daarover: 'Je kunt hier zijn wie je bent, hier wordt niet gediscrimineerd.' Wij hebben waargenomen dat leerlingen elkaar aanspreken als zij horen dat een schoolgenoot discriminerende opmerkingen maakt. Leerlingen zeggen dat zij het belangrijk vinden dat er wederzijds respect is tussen leerlingen onderling en tussen leerlingen en leraren.

We hebben waargenomen dat er gedragsregels zijn voor leraren en leerlingen. Daarnaast hebben we op grond van documenten, observaties en gesprekken geen aanwijzingen gekregen dat er belemmeringen zijn voor het hebben van een veilig schoolklimaat.

KA1 kwaliteitszorg
Op de afdeling vmbo-b van het Dendron College is sprake van een stelsel van kwaliteitszorg waarmee voldoende systematisch gewerkt wordt aan de bewaking en verbetering van de onderwijskwaliteit. Zowel de kwaliteit van de onderwijsresultaten als van het onderwijsproces en van de veiligheid worden regelmatig in beeld gebracht en geanalyseerd.

Het Dendron College maakt hierbij gebruik van de rapportages die door de centrale directie opgesteld worden. Het aanleveren van gegevens voor deze rapportages kost onevenredig veel tijd. De analyse van de gegevens vindt plaats in de teams, in de secties en in de schoolleiding. Tussen deze lagen van de organisatie is veel overleg over de uitkomsten van de analyses en de gewenste vervolgaanpak.

Het adagium van het docententeam van het Dendron is 'We doen het goed of we doen het niet.' Dit adagium kenmerkt de kwaliteitszorg. Het stelsel van kwaliteitszorg staat beschreven in het schoolplan en de teamplannen sluiten aan op de doelen in het schoolplan en op die van LVO.

KA2 Kwaliteitscultuur
De afdeling vmbo-b van het Dendron kent in voldoende mate een professionele kwaliteitscultuur, en functioneert transparant en integer. Wel wordt het onderwijskundig beleid van het bestuur ervaren als top-down sturing. Het kost tijd en veel gesprekken om een invulling van dit beleid te ontwikkelen die past bij de school en de afdeling.

De docenten zijn bevoegd of in opleiding en het team werkt gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit (art 23a en 24 lid4 WVO). Problematisch voor de schoolontwikkeling, zowel in de teams als in de secties, is dat nieuwe, goede docenten geen vast contract kunnen krijgen. Dit maakt dat de school en de nieuwe docent twee jaar lang investeren in samenwerking en kwaliteit en dat er daarna weer opnieuw begonnen wordt met een nieuwe contractant. Dit is een zorg voor het behoud van de goede onderwijskwaliteit.

Leraren krijgen van de school voldoende gelegenheid zichzelf te verbeteren en alle nieuwe docenten worden begeleid en gecoacht door daartoe aangewezen collega's. Ook voor langer aan de school verbonden docenten is het mogelijk om coaching te krijgen van een collega en docenten geven elkaar gericht feedback op hun lesgeven in het kader van de gesprekscyclus.

De manier waarop aandacht is voor het onderhouden van de bekwaamheid van de docenten staat beschreven in het schoolplan (art 24 lid 3 WVO).

KA3 Verantwoording en dialoog
Het Dendron College legt intern en extern voldoende toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over de manier waarop het onderwijs gegeven wordt en verder ontwikkeld wordt. Er is sprake van een actieve informele dialoog over het onderwijs onder personeel, met ouders en met partners in de omgeving.
In formele zin worden ouders actief en snel geïnformeerd over schoolzaken, ook als er bijvoorbeeld sprake is van uitval van een docent.

De medezeggenschapsraad van het Dendron denkt gevraagd en ongevraagd mee over onderwijsontwikkeling en biedt tegenspraak wanneer dat opportuun is.

Docenten ervaren dat de dialoog met de schoolleiding voldoende is. Het gesprek over onderwijsontwikkeling met andere scholen uit het cluster en met het bestuur is volgens docenten nog van onvoldoende kwaliteit.

4 . Reactie van het bestuur

Naar aanleiding van geconstateerde tekortkomingen in de afsluiting van de programma's van toetsing en afsluiting bij het VMBO Maastricht heeft de Inspectie van het Onderwijs op een aantal andere scholen ressorterend onder het bevoegd gezag van de Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs (LVO) specifieke onderzoeken en kwaliteitsonderzoeken uitgevoerd, waaronder bij de afdeling basisberoepsgerichte leerweg van het Dendron College in Horst aan de Maas.

Uit de conclusies in voorliggend rapport blijkt dat de inspectie de onderwijskwaliteit op de door de inspectie onderzochte standaarden als voldoende beoordeelt. Uit het specifieke onderzoek zijn aandachtspunten naar voren gekomen. Deze aandachtspunten worden herkend.
Het College van Bestuur van Stichting LVO onderschrijft de conclusies die door de inspectie worden getrokken en vindt het nadrukkelijk zijn verantwoordelijkheid om samen met de school, in het belang van de leerlingen, doelgericht aan de kwaliteit van het onderwijs te blijven werken en eventuele risico's die de kwaliteit van het onderwijs in gevaar zouden kunnen brengen daadkrachtig, effectief en duurzaam op te lossen.

Het Dendron College kijkt terug op een aangenaam inspectiebezoek en is erg tevreden met de wijze waarop de beoordeling in het rapport is geformuleerd. Het rapport wordt gezien als een groot compliment voor de school.
Ten aanzien van de door de inspectie genoemde aandachtspunten geldt het volgende.

OP8: Toetsing en afsluiting: Als voldoende beoordeeld. Ten aanzien van het specifieke aandachtspunt voor het verbeteren van het PTA, zijn de benodigde acties in gang gezet en loopt één en ander parallel met het schooljaarplan. De acties die zijn uitgezet ter verbetering van de tekortkomingen rond het PTA van de basisberoepsgerichte leerweg, zijn op de tweede dag van het onderzoek al besproken met de aanwezige inspecteurs. Daarnaast is het verbeterplan naar aanleiding van de Zelfevaluatie kwaliteitsborging schoolexaminering ingevuld en in werking getreden.
Monitoring van de ingezette acties vindt ieder kwartaal plaats middels de geplande gesprekken met de (eind)verantwoordelijken en wordt vastgelegd in de periodieke signaleringsrapportage.

KA3: Verantwoording en dialoog: Geen tekortkomingen geconstateerd.
Ten aanzien van het aandachtspunt dat docenten ervaren dat de dialoog met de schoolleiding voldoende is maar dat het gesprek over onderwijsontwikkeling met andere scholen uit het cluster en met het bestuur volgens de docenten nog van onvoldoende kwaliteit is, kan worden opgemerkt dat binnen het cluster initiatieven hiertoe zijn opgepakt en worden doorontwikkeld. Onder andere in de vorm van een gezamenlijke leermiddelenbeurs en kennisdeling over adaptief leren voor ruim 400 docenten. Tevens worden initiatieven opgepakt voor het ontwikkelen van locatie overstijgend onderwijsaanbod.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060